

MAŁGORZATA GAJDA-DURLIK

Zasada ogólna czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym a prawa strony w postępowaniu w sprawach załatwianych milcząco

Streszczenie

Na mocy nowelizacji k.p.a. Ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw nastąpiło ujęcie w ramy obowiązywania Kodeksu instytucji milczącego załatwienia sprawy. Ustawodawca zastrzegł swoisty reżim procesowy dla spraw załatwianych milcząco, oparty na formule uproszczonego – odformalizowanego postępowania, z równoczesnym wyznaczeniem granic dla praw strony w procesie. Zgodnie z art. 122d § 1 k.p.a. do spraw załatwianych milcząco nie stosuje się przepisów art. 10 i 79a k.p.a. Nie ulega przy tym wątpliwości, że dodanie do działu II Kodeksu rozdziału 8a o milczącym załatwieniu sprawy powoduje, iż do spraw z tego zakresu stosuje się k.p.a., w tym m.in. art. 28 Kodeksu – o stronie postępowania. Oznacza to, że w sprawach załatwianych milcząco, podobnie jak w przypadku rozstrzyganych decyzją administracyjną, zakres podmiotowy postępowania wyznacza art. 28 k.p.a., stanowiąc, że stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Jednocześnie zastrzeżenie uczynione w art. 122a § 2 k.p.a., że sprawę uznaje się za załatwioną milcząco wówczas, gdy w całości uwzględniono żądanie strony, nie oznacza w praktyce, że w sprawę zaangażowane są wyłącznie jednorodne interesy strony lub stron wyrażone żądaniem, a także że w sprawę nie będą zaangażowane prawne interesy podmiotów nieskładających żądania. W konsekwencji powyższego rodzi się zasadnicze pytanie, w jakim zakresie norma art. 122d § 1 k.p.a. ingeruje w konwencjonalny system gwarancji praw strony lub stron przyjęty dla spraw załatwianych w procesie jurysdykcyjnym. Punktem wyjścia podjętej analizy jest wskazanie podstawowego standardu dla określenia pozycji procesowej strony w postępowaniu administracyjnym, a następnie skonfrontowanie z rozwiązaniami instytucji milczącego załatwienia sprawy w zakresie odbiegającym od standardu.

Słowa kluczowe: strona postępowania – zasada czynnego udziału strony w postępowaniu – instytucja milczącego załatwienia sprawy